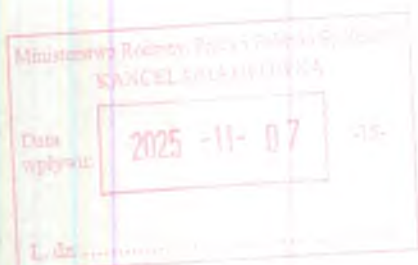

30.10.2025r

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Dotyczy:

Wniosek o zmianę zasad przyznawania świadczenia wychowawczego 800+ w przypadkach współdzielonej opieki nad dzieckiem i zapewnienie równego traktowania obojga rodziców

Szanowna Pani Minister,

na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), niniejszym wnoszę o podjęcie działań legislacyjnych i systemowych mających na celu zapewnienie sprawiedliwego oraz równego traktowania rodziców w systemie świadczenia wychowawczego 800+.

Aktualne zasady przyznawania świadczenia wychowawczego 800+ przewidują jego wypłatę **jednemu z rodziców**. W sytuacjach, gdy rodzice pozostają po rozstaniu, lecz oboje aktywnie uczestniczą w wychowaniu dziecka, rozwiązanie to prowadzi do **rażących nierówności i konfliktów**.

W szczególności dotyczy to:

- przypadków **opieki naprzemiennej (50/50)**,
- przypadków **opieki dzielonej w proporcjach 60/40, 70/30** lub innych,
- sytuacji, gdy rodzice sprawują faktyczną opiekę wspólnie, lecz brak formalnego orzeczenia sądu,
- przypadków, gdy dziecko przebywa częściowo pod opieką dziadków lub innych krewnych,
- przypadków, gdy jeden z rodziców ponosi większość kosztów utrzymania (np. wysokie alimenty), ale nie ma dostępu do żadnej części świadczenia.

W praktyce organy przyznające świadczenie (głównie gminy) opierają się **na miejscu zameldowania lub adresie wskazanym przez jednego z rodziców**, ignorując faktyczne wykonywanie opieki.

Prowadzi to do sytuacji, w której świadczenie wychowawcze nie realizuje swojego ustawowego celu – **wsparcia faktycznego wychowania dziecka** – lecz utrwała formalne nierówności między rodzicami.

Podstawa prawna i analiza obowiązujących przepisów

Na podstawie **ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.)**, świadczenie wychowawcze przysługuje osobie faktycznie sprawującej opiekę nad dzieckiem.

Zgodnie z **art. 5 ust. 3** ustawy:

„W przypadku gdy dziecko pozostaje pod opieką obojga rodziców sprawujących opiekę naprzemienną w porównywalnych i powtarzających się okresach, świadczenie wychowawcze przysługuje każdemu z nich w wysokości połowy przysługującego świadczenia.”

W praktyce jednak przepis ten:

- jest **stosowany bardzo wąsko** (wyłącznie do przypadków ścisłej opieki naprzemiennej orzeczonej przez sąd),
- **nie obejmuje pozostałych modeli współdzielonej opieki**, w tym faktycznej, nierejestrowanej lub asymetrycznej,
- **nie przewiduje mechanizmu proporcjonalnego podziału** w zależności od faktycznego czasu opieki.

Taki stan rzeczy pozostaje w sprzeczności z:

- **Art. 32 Konstytucji RP** – zasadą równości wobec prawa i zakazem dyskryminacji,
- **Art. 72 Konstytucji RP** – obowiązkiem władz publicznych do ochrony dobra dziecka i wspierania rodziny,
- **Art. 95 §1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego**, który gwarantuje równe prawa rodziców do wykonywania władzy rodzicielskiej,
- **Konwencją o prawach dziecka (art. 9 i 18)**, zobowiązującą państwo do wspierania faktycznej obecności i odpowiedzialności obojga rodziców.

Skutki obecnych regulacji

- brak równego traktowania rodziców faktycznie uczestniczących w wychowaniu dziecka,
- konflikty między rodzicami o świadczenie, które nie służą dobru dziecka,
- pozbawienie części rodzin faktycznego wsparcia finansowego mimo realnego ponoszenia kosztów opieki,
- osłabienie społecznego zaufania do systemu świadczeń i polityki rodzinnej państwa.

Propozycje zmian i działań systemowych

W związku z powyższym, wnoszę o:

1. Nowelizację art. 5 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w celu:

- doprecyzowania, że świadczenie wychowawcze może być **dzielone proporcjonalnie** między rodziców w zależności od faktycznego czasu sprawowania opieki,
- rozszerzenia stosowania przepisu na wszystkie formy współdzielonej opieki, nie tylko naprzemienną w sensie formalnym,
- umożliwienia organom gminnym brania pod uwagę **faktycznych ustaleń rodziców, porozumień rodzicielskich i dowodów faktycznej opieki**, a nie tylko miejsca zamieszkania.

2. Wydanie przez Ministerstwo wytycznych interpretacyjnych dla samorządów i organów wypłacających świadczenia, które:

- wskażą sposób ustalania, kto faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem,
- umożliwią proporcjonalne przyznawanie świadczenia w praktyce administracyjnej.

3. Przeprowadzenie konsultacji społecznych z udziałem:

- rodziców sprawujących współdzieloną opiekę,
- ekspertów z zakresu prawa rodzinnego,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządów,
- w celu wypracowania modelu świadczenia bardziej zgodnego z rzeczywistością rodzinną.

4. Rozważenie wprowadzenia systemu „świadczenia współdzielonego”, które:

- umożliwia rozliczenie świadczenia między rodzicami proporcjonalnie do faktycznego czasu opieki,
- eliminuje konflikty administracyjne i sądowe,
- wspiera finansowo oboje opiekunów faktycznie zaangażowanych w wychowanie dziecka.

Współczesne modele rodzin po rozstaniu różnią się od tradycyjnych wzorców. Coraz więcej rodziców aktywnie współuczestniczy w wychowaniu dzieci, mimo braku formalnego orzeczenia o opiece naprzemiennej. Obecne przepisy nie nadążają za tym zjawiskiem, co prowadzi do nierówności, konfliktów i poczucia krzywdy. Dostosowanie ustawy do rzeczywistych form opieki byłoby wyrazem nowoczesnej polityki rodzinnej, opartej na równości, współodpowiedzialności i dobru dziecka.

Z poważaniem,

Wyk. w 2 egz
1. adresat
2. a/a

